

- По показателю беглости, т. е. способность генерировать большое количество идей за некоторую единицу времени, способны как младшие, так и старшие подростки.
- Обнаружены и гендерные различия в креативности ребят: У пятнадцати летних отличительным признаком девочек является большая степень гибкости. А у тринадцати летних – девочек характеризует большая разработанность творческих работ.
- Таким образом, старший подростковый возраст характеризуется высоким уровнем оригинальности, а младший – гибкостью. В ходе исследования, гипотеза подтвердилась.

Литература

1. Азариянц Л.М. Психологические условия развития креативности в подростковом возрасте. – Астрахань: Астраханский университет, 2006. – 30 с.
2. Богоявленская Д.Б. Психология творческих способностей. Учеб. пособие. - М.: Академия, 2002. - 320 с.
3. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психодиагностике- СПб.: Питер, 2005. – 520 с.
4. Гилфорд Дж. Три стороны интеллекта / Психология мышления. М.: Прогресс, 2005.

УДК 33: 339.168

ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ З ОПОДАТКУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ АКЦИЗНОГО ЗБОРУ)

**Жиєнко О.М.
Кошеленко В.В.**

Постановка проблеми. На сьогодні Україна знаходиться у стадії переговорного процесу відносно узгодження проекту Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, яка буде підписана на заміну діючій Угоді про партнерство та співробітництво.

З метою підписання Угоди про асоціацію з ЄС перед Україною з боку Євросоюзу серед інших вимог висуваються вимоги відносно наближення Українського податкового законодавства у сфері оподаткування акцизним збором до принципів законодавства ЄС.

Ціль роботи. Таким чином, актуальність даної теми полягає в тому, що на сьогодні Україна прагне стати європейською країною, а без певної гармонізації її законодавства нам це не вдасться. Ціль даної роботи провести аналіз найслабкіших місць чинного законодавства з оподаткування акцизним збором. Об'єктом дослідження виступає чинне законодавство з оподаткування акцизним збором.

Виклад основного матеріалу дослідження

Таблиця 1

Динаміка надходжень акцизного збору до зведеного бюджету України,
млн. грн, [2]

Роки	всього акцизного збору	у тому числі							
		з виробленої в Україні продукції	у тому числі			З ввезеної в Україну продукції	у тому числі		
			з тютюнових виробів	з лікеро-горілчаної продукції	з вино-продукції		з тютюнових виробів	з лікеро-горілчаної продукції	з вино-продукції
2006	8544	7493	1936	2504	250	1051	85	38	12
2007	10568	9072	2350	2915	307	1496	91	57	21
2008									
приріст до попереднього року, %									
2007/2006	124	121	121	116	123	142	107	150	173
2008/2007	121	113	143	121	113	171	242	157	136
питома вага у загальних надходженнях, %									
2006	100,0	87,7	22,7	29,3	2,9	12,3	1,0	0,4	0,1
2007	100,0	85,8	22,2	27,6	2,9	14,2	0,9	0,5	0,2
2008	100,0	80,0	26,3	27,6	2,7	20,0	1,7	0,7	0,2

Протягом 2006-2008 років надходження акцизного збору демонструють динаміку збільшення доходів бюджету: надходження з тютюнових виробів у 2006-2007 роках зросли на 21 відсоток, у 2008 році ще на 41 відсоток, з алкогольних напоїв на 16 відсотків та 21 відсоток відповідно [3].

Та незважаючи на такі результати, існує ще цілий ряд проблем:

1. Не відповідність норм українського податкового законодавства вимогам директив ЄС.

В умовах підготовки проекту Угоди про асоціацію з ЄС посилюється необхідність більш жорстко дотримуватися обов'язків відносно адаптації законодавства відповідно до затвердженого переліку Директив.

Національне законодавство з питань акцизного збору містить окремі положення, які не відповідають законодавству ЄС.

Найбільш важливим аспектом, що не відповідає законодавству ЄС, є значно менший рівень ставок акцизного збору, ніж у країнах ЄС.

Відповідно до Європейського законодавства кожна держава – член ЄС має ввести загальну мінімальну ставку акцизного податку (специфічна плюс адвалерна ставка без ПДВ), рівень якої має становити не менше 57 % роздрібною ціни (включаючи всі податки) чи 70 % (разом з ПДВ) найбільш популярної цінової категорії. Загальна мінімальна ставка акцизного податку має становити не менше 64 євро на 1000 сигарет.

На сьогодні мінімальна ставки акцизного збору для сигарет з фільтром в Україні у відносному вимірі майже наближена (50-67 відс.), а у грошовому вимірі менше ніж у ЄС – біля 10 ЄВРО.

2. Відсутність адаптованих до законодавства ЄС положень стосовно правил перевезення підакцизних товарів, вимог щодо виробництва підакцизних

товарів на території України тільки на податкових складах, для відкриття яких необхідно мати дозвіл органу державної податкової служби

3. Низькі людські та технічні можливості для ефективного адміністрування акцизних зборів

4. Вплив економічних політик сусідніх країн.

Зовнішньоторговельні зв'язки з сусідніми країнами, відкриті кордони з сусідніми країнами, загроза контрабанди тощо виступають причинами необхідності узгодження внутрішньої економічної політики з заходами, що проводяться у цій сфері державами-сусідами (наприклад, при визначенні ставок акцизного збору).

Доля контрабандних сигарет на загальному тютюновому ринку в Чеській Республіці – 18 %, Естонія - 25%, Литва – 35 %, Словачія – 30 %, Німеччина – 23%, Великобританія – 18%, у той час як в Україні за оцінками експертів їх доля складає близько 1%. [2]

(Міжнародний податковий та інвестиційний центр та Oxford Economics).

5. Недостатньо тверді перспективи економічного росту, низький рівень доходів населення України в порівнянні з європейським, що не дозволяє підвищити мінімальну ставку на тютюн до розміру встановленого Директивами ЄС.

Таблиця 2

Витрати домогосподарств на алкогольні напої та тютюнові вироби, %, [3]

1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
2,9	3,0	2,8	2,6	2,8	2,8	2,9	2,6	2,6

Для вирішення даних проблем існують такі напрями в політиці:

1. Поступово підвищити ставки акцизного збору на тютюн у відповідності із зобов'язаннями перед ЄС (з урахуванням рівня оподаткування акцизним збором тютюнових виробів у сусідніх країнах – Росії, Молдові, Білорусі).

2. Запровадити систему акцизних складів європейського зразка.

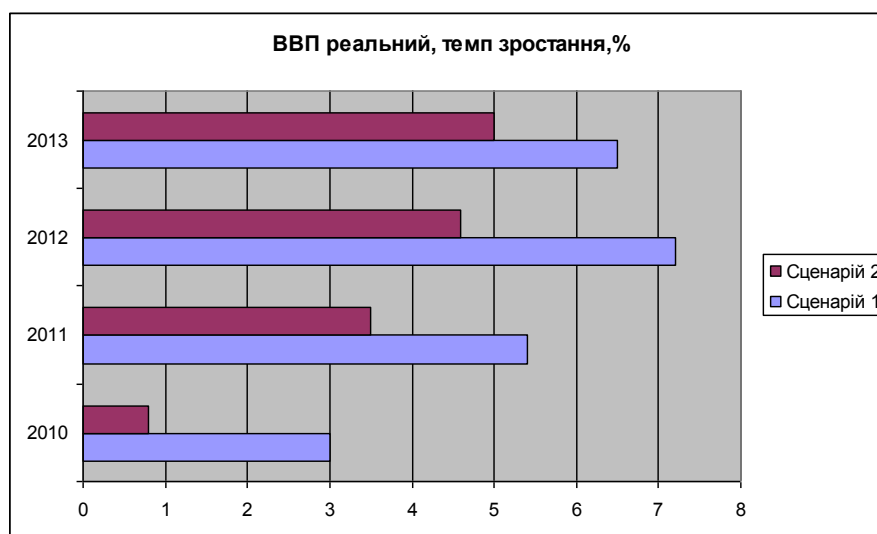

Рис.1. ВВП реальний, темп зростання, %

3. Кодифікувати норми законодавства з питань акцизного збору у єдиний законодавчий акт забезпечивши при цьому гармонізацію чинного законодавства із законодавством ЄС.

4. Закупівля технічних засобів, створення програмного забезпечення та навчання спеціалістів контролюючих органів із врахуванням прийнятих норм.

Рис. 2 Реальний приріст середньомісячної зарплати, %

Ідентифікація альтернативних рішень на різних рівнях:

Політичному. Вирішення на основі принципу економічної доцільності питання щодо взяття на себе зобов'язань стосовно наближення положень національного законодавства з питань акцизного збору до законодавства ЄС в рамках Договору про асоціацію між Україною та ЄС.

Законодавства. Приведення чинного законодавства у відповідності до директив ЄС шляхом внесення змін до законів, які регулюють питання оподаткування акцизним збором та державного регулювання в сфері виробництва та обігу спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів з урахуванням необхідності захисту національного виробництва.

Захист національного виробника здійснюється в умовах, з одного боку, процесів глобалізації ринків та лібералізації правил міжнародної торгівлі (СОТ) та, з другого боку, необхідності подолання наслідків світової фінансової кризи. Вказане призводить до вибору спеціальних інструментів захисту внутрішнього ринку, що повинно бути закріплене відповідним законодавством згідно із вимогами СОТ та з урахуванням норм ЄС.

Існують такі варіанти:

Варіант А

Прийняття законодавчого акту, яким перебачити поступове приведення законодавства з питань оподаткування акцизним збором та державного регулювання в сфері виробництва та обігу спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів відповідно до принципів законодавства ЄС.

Крім цього, необхідно забезпечувати щорічне прийняття Урядового рішення щодо індексації на індекс споживчих цін специфічних ставок

акцизного збору на тютюнові вироби, спирт та алкогольні напої відповідно до діючого законодавства.

Можливі наслідки виконання першої стратегії

- Вдосконалення системи адміністрування акцизного збору.
- Невідволікання оборотних коштів виробників завдяки запровадження режиму податкового складу (призупинення оподаткування).
- Наближення можливості отримання членства в ЄС.

Варіант Б

Прийняття законодавчого акту, яким перебачити поступове приведення законодавства з питань оподаткування акцизним збором та державного регулювання в сфері виробництва та обігу спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів відповідно до принципів законодавства ЄС, а також поступового підвищення специфічних ставок акцизного збору на тютюнові вироби протягом 10 років до рівня мінімального рівня визначеного Директивою ЄС (64 ЄВРО за 1000 штук).

Складно прогнозований рівень надходжень бюджету при збільшенні ставок акцизного збору до європейського рівня через значне скорочення легальних обсягів легальної реалізації.

Ризики, що виникають для України при значному збільшенні ставок акцизного збору:

- проникнення контрафактної продукції в Україну із країн ближнього зарубіжжя (РФ, Беларусь, Молдова);
- відсутність гарантії припинення нелегального вивозу в ЄС (залишається різниця в ціні);
- ріст виробництва фальсифікату;
- збільшення шкоди для населення через вживання неякісних алкогольних напоїв та тютюнових виробів;

Україна перетвориться на зону транзиту контрафактних товарів із країн СНГ до ЄС;

Рис.3 Акцизний збір з вітчизняних тютюнових та алкогольних виробів (2010-2013 прогноз), млрд. грн

Поступове підвищення частки акцизного збору в ціні товару сприятиме позитивному впливу на рівень здоров'я населення, а саме скорочення курців, захворювань викликаних від паління, алкоголізму, скоєних злочинів у стані сп'яніння, заощадження коштів сімейного бюджету (зменшення витрат домогосподарств на купівлю алкоголю та тютюну).

Таблиця 3

Основні кроки (щорічні плани) відповідальні установи, [2]

№	Заходи	Періоди виконання	Ресурси	Відповідні інституції
1	Аналіз відповідності діючого податкового законодавства законодавству ЄС в цілях визначення неврахованих або частково не врахованих положень і норм	2009	за рахунок наявного бюджетного фінансування	Мінфін ДПА Мінекономіки Мінагропром Мінюст
2	Обґрунтування доцільності та можливості імплементації до вітчизняного законодавства неврахованих норм	2009	за рахунок наявного бюджетного фінансування	Мінфін ДПА ДМС Мінекономіки Мінагропром Мінюст
3	Підготовка пропозицій відносно внесення змін до чинного законодавства	2010	10 тис.грн.	Мінфін ДПА ДМС Мінекономіки Мінагропром Мінюст
4	Сприяння прийняттю Верховною Радою України змін до законодавства	2011	15 тис.грн.	КМУ Мінфін ДПА
5	Впровадження норм законодавства	2012		ДПА ДМС
6	Закупівля технічних засобів, створення програмного забезпечення та навчання спеціалістів контролюючих органів	2012		ДПА ДМС

Висновки. Таким чином основними наслідками поступової адаптації чинного законодавства до європейських стандартів стануть:

- збільшення доходів бюджету в умовах діючого законодавства;
- зменшення кількості захворювань викликаних вживанням тютюнових і алкогольних виробів;
- зменшення кількості злочинів скоєних у стані сп'яніння;
- зменшення витрат домогосподарств на купівлю алкоголю та тютюну.

Література

1. Закон України від 11.07.96 № 313/96-ВР “Про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі товари (продукцію)” .

2. Фліссак Н. Шляхи реформування податкової системи України / Н. Фліссак // Вісник податкової служби України – 2007, №1-2.

3. Офіційний веб-сайт Державної податкової адміністрації України [Електронне джерело] - www.sta.gov.ua

УДК 336.717.3

РЕСУРСНАЯ БАЗА УКРАИНСКИХ БАНКОВ ВТОРОГО УРОВНЯ: ПОНЯТИЕ, СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ, ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ

Ю.А. Заика
Я.А. Шевцова

Общее состояние банковского дела в Украине на сегодняшний день не соответствует реальным потребностям ускоренного роста экономики и обеспечения высоких и стабильных темпов развития производства. Его главные недостатки связаны преимущественно с недостаточными формированием и неэффективным использованием ресурсной базы, как отдельных банков, так и их системы в целом, что характеризуется низким уровнем капитализации банков, отсутствием надежного механизма привлечения дополнительных средств для поддержания своей ликвидности, высокой рискованностью размещения банками мобилизованных ресурсов и т.п.

В этих условиях важное значение для каждого банка приобретает вопрос формирования сбалансированного портфеля ресурсов, который он может использовать при осуществлении активных операций. От качественного решения этого вопроса с использованием научно обоснованных, проверенных мировой практикой методов банковского менеджмента зависит успешная деятельность банка на рынке банковских услуг.

Вопрос эффективной деятельности банков в аспекте формирования ресурсной базы и разработки ресурсной политики исследовались в работах ведущих иностранных ученых, таких как Дж. Э. Доллан, Б. Эдвардс, Э. Гилл, Э. Рид, П. С. Роуз, Д. Синком. Значительный вклад в исследование этой проблемы сделали украинские ученые М.Д. Алексеенко, А.Н. Мороз, М.И. Савлук, Л.А. Примостка, А.П. Вожжов, О.В. Дзюблюк, А.В. Васюренко, А.Д. Заруба, П.В. Матвиенко, Ж.М. Довгань, Д. Гладких. Необходимо отметить исследования российских авторов: Е.Ф. Жукова, И.Т. Балабанова, Ю.А. Бабичева, В.И. Колесникова, Л.П. Кроливецкой, О.И. Лаврушина, Г.С. Пановой, В.М. Усоскина и других. Но, несмотря на значительные разработки данной темы, нет однозначного определения понятий «банковские ресурсы» и «ресурсная база банка», мнения о взаимозаменяемости этих понятий, а так же единой классификации ресурсов банка, применимой и с теоретической и с практической точки зрения.

Исходя из этого, основными задачами работы являются: уточнение понятий банковских ресурсов и ресурсной базы банков, анализ динамики